

- Eğlenceli Bulmacalar
- Çoktan Seçmeli Sorular

4. sınıf

Yeni Nesil SOSYAL BİLGİLER

Eleştirel Düşünme

Sözel Mantık Yürütme

Analitik Düşünme

Çıkarım Yapma

Problem Çözme

Karşılaştırma Yapma

Beceri Temelli
Yeni Nesil Sorular

ONburda
yayıncılık

KİŞİSEL KİMLİK BELGELERİ

Toplumsal bir varlık olarak insanın nasıl bir kimse olduğunu gösteren belgeye **kimlik kartı** denir. Kimlik bilgileri kişinin kim olduğunu tanıtır.

1. Ezgi Türker 30.11.1992 yılında İstanbul'un Fatih İlçesinde dünyaya geldi. Babası Emre Bey, Annesi Tülay Hanım o gün hayatlarının en mutlu günlerinden birini yaşadılar.

Yukarıdaki bilgilere göre Ezgi'nin kimlik kartını doldurunuz.

2. Aşağıdaki kimlik kartlarını kendinize ve annenizin bilgilerine göre doldurunuz.

FARKLI ÖZELLİKLERİMİZ

İnsanların boy, saç ve göz rengi ile kilo gibi özelliklerine fiziksel özellikler denir. Duygusal özellikler, yaşadığımız olaylar karşısında duyulan sevmeye, merak, öfke, şaşkınlık, heyecan ve üzüntü gibi duygulardır.

1.

Emre

İrem

Betül

Yukarıda görselleri verilen Emre, İrem ve Betül'ün fiziksel özellikleriyle ilgili ifadelerden doğru olanları işaretleyiniz.

- Emre, İrem ve Betül'den farklı bir cinsiyete sahiptir.
- Emre, Betül'den uzundur.
- İrem'in saçları kıvrıkcık, Betül'ün saçları düzdür.
- Üçünün de ten rengi aynıdır.
- Betül, çekik gözlü ve sarı tenlidir.

2. Verilen durumlarda kullanmamız gereken ifadeleri eşleştiriniz.

Mert, mahallemize yeni taşındı.

İyi ki doğdun.

Arzu 8 yaşına girdi.

Özür dilerim. Yanlışlıkla oldu.

Ece, Arzu'nun ödevine yardım etti.

Hoş geldiniz.

Akif, koşarken Beril'e çarpıp düşürdü.

Aramıza hoş geldin.

Sevgi, sınıfımıza dün geldi.

Yardıma için teşekkür ederim.

TEST 1

1. Ben Aslı, 10 yaşındayım ve 4. sınıfa gidiyorum. Kahverengi gözlü, sarı saçlı biriyim. Boş zamanlarımda annemle seyahat etmeyi, piyano çalmayı ve resim yapmayı severim. Ayrıca üyesi olduğum bir kulüpte voleybol oynadığım için düzenli olarak burada antrenmanlara katılırım. Cana yakın bir kişilik yapısına sahip olduğum için çevremdeki insanlarla diyalog hâlinde olmayı severim.

Bu sözlerinden hareketle aşağıdaki kimliklerden hangisinin Aslı'ya ait olduğu söylenemez?

- A) T.C. kimlik kartı
B) Sürücü belgesi
C) Sporcu kimlik kartı
D) Öğrenci kimlik kartı

2 ve 3. soruları aşağıdaki bilgilerden yararlanarak yanıtlayınız.

Her insan doğuştan getirdiği özelliklerin yanı sıra kendisine ait resmî kimlik belgesiyle de biriciktir. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 15. maddesinde herkesin vatandaşlık hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Buna göre her insana doğduğu andan itibaren geçerli olmak üzere vatandaşı olduğu devlet tarafından resmî bir kimlik belgesi verilir. Kimliğimiz toplum içinde ayırt edilebilmemizi ve kendimizi tanıtabilmemizi sağlayan en önemli belgedir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan herkese doğduğunda nüfus cüzdanı adı verilen bir kimlik belgesi verilir.

2. Buna göre bir arkadaşımızın kimlik kartına baktığımızda onunla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisini öğrenemeyiz?

- A) T.C. kimlik numarası
B) Anne - baba adı
C) Doğum tarihi
D) Fiziksel özellikler

3. Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartına aşağıdaki durumlardan hangisinde ihtiyaç duyulmaz?

- A) Okul kaydı yaptırırken
B) Markette alışveriş yaparken
C) Hastanede muayene olurken
D) Yurt dışına seyahat ederken

MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

Kültür, bir topluma özgü düşünce, duygu, inanç, yaşama biçimi ve sanat eserlerinin tümüdür. Dil, kıyafet, yiyecek, mimarî eserler, oyunlar, gelenek ve görenekler kültürel öğelerdir. Bu öğeler millî kültürü oluşturur.

1. Aşağıdaki görsellerden hangileri millî kültürümüzü yansıtır? İşaretleyiniz.

TEST 2

1. **Kaan:** Babaanneciğim, öğretmenimiz sözlü tarih çalışması yaparak ailemizin geçmişiyle ilgili bazı bilgilere ulaşmak istedi. Bunun için sana birkaç soru sormak istiyorum.
- Babaanne:** Tabi evladım, büyük bir memnuniyetle sorularını yanıtlamaya hazırım.
- Kaan:** Babaanne, üniversiteyi ne zaman bitirdin?
- Babaanne:** 1972 yılının haziran ayında üniversitenin tıp fakültesinden mezun oldum.
- Kaan:** Dedemle ne zaman evlendiniz?
- Babaanne:** Deden askere gitmeden 1 yıl önce evlendik.
- Kaan:** Dedem askere ne zaman gidip geldi?
- Babaanne:** 1975 yılında askere giden dedem 1977 yılında askerden döndü.
- Kaan:** Peki annem ne zaman doğdu?
- Babaanne:** Deden askerden döndükten 2 yıl sonra annen dünyaya geldi.
- Kaan:** Dayım ne zaman ve nerede doğdu babaanneciğim?
- Babaanne:** Sivas'ta doğan dayın, annenden 4 yaş küçük. Bil bakalım dayın bu yıl kaç yaşına girecek?

Kaan'ın babaannesiyile yaptığı konuşmadan hareketle defterine aile tarihiyle ilgili aşağıdakilerden hangisini yazması yanlış olur?

- A) Dedemle babaannem, babaannemin öğrencilik yıllarında evlenmişler.
- B) Annem 1979 yılında dünyaya gelmiş.
- C) Dayım 1983 yılında hayata gözlerini açmış.
- D) Babaannemle dedem 1974 yılında evlenmişler.
2. Millî Mücadele'nin Batı Cephesi'nde Yunan ordusu Kuvayımillîye'nin kahramanca mücadelesine rağmen ilerleyişini sürdürüyordu. Bu bölgede Kuvayımillîye birlikleri birleştirilerek düzenli ordu kuruldu. Yeni kurulan düzenli ordu Yunanlar karşısında birçok zafer elde ederek düşmanı yurttan attı.

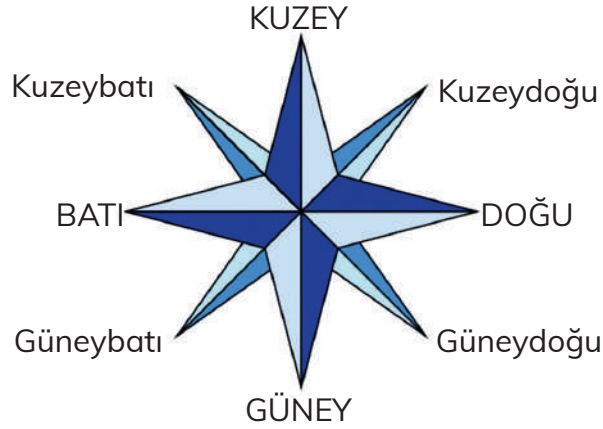
Buna göre aşağıdakilerden hangisi Batı Cephesi'nde düzenli ordunun Yunanlar karşısında elde ettiği zaferlerden biri değildir?

- A) Sakarya Meydan Muharebesi
- B) I. İnönü Savaşı
- C) Kütahya-Eskişehir Savaşları
- D) Büyük Taarruz

YÖNLER

Yön, belli bir noktaya göre olan yer, taraftır. Yönler, Güneş'in doğuş ve batışına göre belirlenir. Güneş'in doğduğu yön doğu, battığı yön batı olarak adlandırılır. Yüzümüzü Güneş'in doğduğu yöne çevirdiğimizde sağımız güneyi, solumuz kuzeyi gösterir. Arkamız ise batı yönü olur. Bu yönlerin arasında kalan yönler ise ara yön olarak tanımlanır.

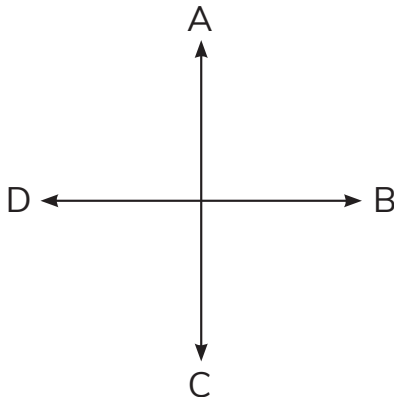

PUSULA

Pusula, en kolay ve en güvenilir yön bulma yöntemidir. Pusula'nın içinde bulunan mıknatıs Dünya'mızın manyetik alanının çekim kuvvetine göre çalışır. Bu nedenle pusulanın çubuğu daima kuzey yönünü gösterir.

► Aşağıdaki şekle göre A noktasının konumunu, B, C ve D noktalarına göre, yön adlarıyla belirleyiniz.

- A noktası, B noktasının yönündedir.
- A noktası, C noktasının yönündedir.
- A noktası, D noktasının yönündedir.

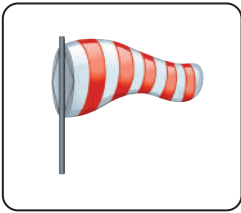
HAVA OLAYLARI

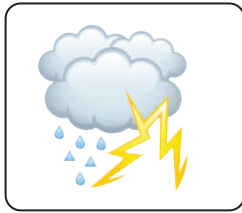

Atmosferde gerçekleşen rüzgâr, yağmur, kar, sis, dolu ve basınç gibi olaylara **hava olayı** denir. Atmosferdeki kısa süreli bu hava olaylar ise hava durumunu gösterir.

1. Aşağıdaki hava olaylarını sembollerıyla eşleştiriniz.

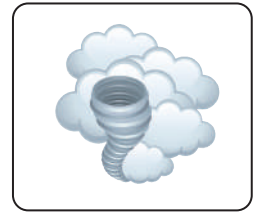
- Rüzgâr:** Sıcak hava ile soğuk havanın yer değiştirmesi
- Fırtına:** Rüzgârın hızlı bir şekilde esmesi
- Yağmur:** Bulutlarda oluşan su buharının yeryüzüne su damlacıkları şeklinde düşmesi
- Kar:** Atmosferdeki su buharının yoğunlaşmasıyla oluşan ve yeryüzüne hafif billurlar biçiminde donarak düşen su buharı
- Dolu:** Yağmur damlalarının aniden soğuk bir hava tabakasıyla karşılaşmasıyla oluşan yağmur damlalarının donması
- Yel:** Hafif esen rüzgâr
- Nem:** Havada bulunan su buharı miktarı
- Gök Gürültüsü:** Şimşek çakmasının peşinden hızla yer değiştiren havanın hareketinden meydana gelen ses
- Hortum:** Silindir şeklinde dönerek gezen bir rüzgâr türü
- Sis:** Görüş mesafesini düşüren meteorolojik bir olay

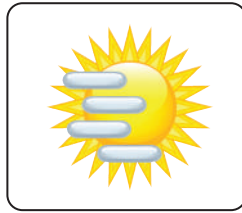

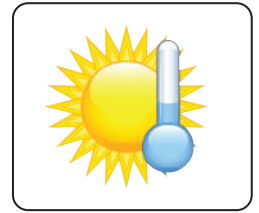

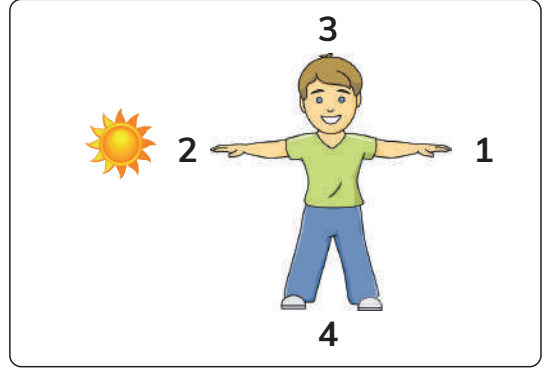

TEST 3

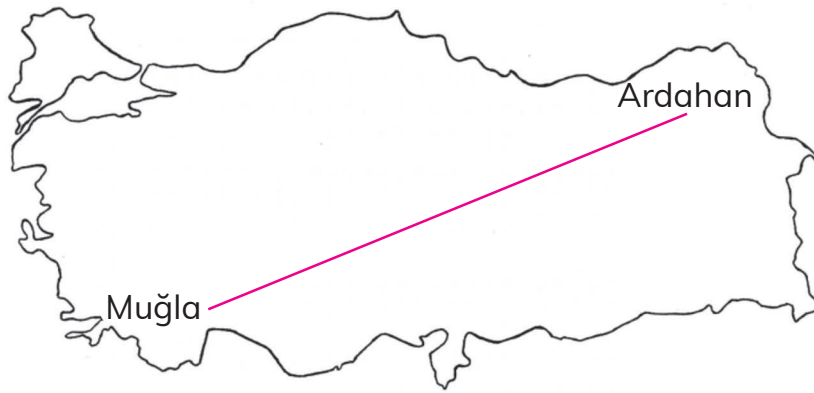
1. Mert, sabah erken kalkmış ve sabah sporu yapmak için evlerinin bahçesine çıkmıştı. Bu sırada Güneş yeni doğuyordu. Öğretmeninin sosyal bilgiler dersinde anlattıkları aklına geldi. Öğretmeni, "Yönümüzü Güneş'ten yararlanarak bulabiliriz. Bunun için sabahleyin ayakta durup sağ kolumuz Güneş'in doğduğu yönü gösterecek şekilde kollarımızı açmamız yeterlidir." demişti.

Buna göre Güneş'in doğduğu sırada Mert'in bulunduğu konuma göre numaralarla gösterilen yönler aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	1	2	3	4
A)	Kuzey	Güney	Doğu	Batı
B)	Batı	Doğu	Kuzey	Güney
C)	Güney	Kuzey	Batı	Doğu
D)	Doğu	Batı	Güney	Kuzey

2.

Muğla'da yaşayan Hasan, yaz tatilinde ailesiyle birlikte memleketleri Ardahan'a giderek dede ve babaannesini ziyaret etmiştir.

Buna göre Hasan ve ailesinin hangi yöne doğru gittikleri söylenebilir?

- A) Kuzeybatı B) Güneydoğu C) Kuzeydoğu D) Güneybatı

TEKNOLOJİK ÜRÜNLER

Günlük hayatımızda kullandığımız teknolojik ürünler sayesinde işimiz kolaylaşmış, zamandan tasarruf sağlanmıştır. Bu ürünleri farklı alanlarda kullanırız.

- Aşağıdaki teknolojik ürünleri kullanım alanlarına göre sınıflandırınız. (Bir ürünün birden çok kullanım alanı olabilir?)

1

Ulaşım

2

Eğitim

3

Sağlık

4

Üretim

5

Dağıtım

6

Güvenlik

7

Bilim

8

Tarım

9

İletişim

10

Temizlik

TEST 4

1. Hızla gelişen teknoloji hayatımızın her alanında yer almaktadır. Günlük yaşantımızı sürdürürken pek çok teknolojik ürün kullanmaktayız. Kullandığımız çeşitli teknolojik ürünler farklı alanlarda hayatımızı kolaylaştırıcı etkiye sahiptir.

Buna göre aşağıda gösterilen teknolojik ürünlerden hangisinin kullanım alanı diğerlerinden farklıdır?

A)

B)

C)

D)

2.

Verilen görsel ve bilgilerden hareketle,

- I. Eski çamaşır makinelerinin kısa zamanda daha çok çamaşır yıkanmasına imkân sağladığı,
 - II. Teknolojinin zaman içinde gelişerek insan yaşamını kolaylaştırdığı,
 - III. Yeni çıkan çamaşır makinelerinin zamandan tasarruf edilmesine katkı sağladığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

A) Yalnız II

B) I ve II

C) I ve III

D) II ve III

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

İhtiyaç: Karşlanması zorunlu olan, yokluğunda sıkıntı çekilen madde veya şartlara ihtiyaç denir.

Beslenme, barınma ve giyinme temel ihtiyaçlarımızdır. Eğitim, sağlık, sevgi, saygı gibi ihtiyaçlarımız vardır.

İstek: Herhangi bir şeye ya da duruma karşı duyulan eğilim ya da arzudur.

► Aşağıdaki görsellerin hangilerinin ihtiyacımız ile ilgili olduğunu eşleştiriniz.

.....

.....

.....

Temel İhtiyaç
beslenme
barınma
giyinme

a.

Sevgi

b.

Saygı

c.

Eğitim

d.

Sağlık

e.

Kültür

f.

Güvenlik

g.

.....

.....

.....

.....

.....

BİLİNÇLİ TÜKETİCİ

Bilinçli bir tüketici:

- İhtiyaçlarını isteklerinden önce karşılar.
- Alışverişten önce liste hazırlar.
- İsraftan kaçınır.
- Satın alacağı malın kalitesine ve fiyatına dikkat eder.
- Üretim ve tüketim tarihlerine bakar.
- Fiş veya fatura alır.

1. Bilinçli tüketici ile ilgili ifadelerden doğru olanları işaretleyiniz.

- Satın aldığımız ürün ile ilgili satıcıdan bilgi ve açıklama isteme hakkımız vardır.
- Son kullanma tarihi geçmiş ürünleri rafta gördüğümüzde satıcıya bildirmeliyiz.
- Aldığımız ürün bozuk çıktığında çöpe atmamız gerekir.
- Aldığımız ürün ile ilgili bir sorun yaşadığımızda 175 Tüketici Danışma Hattına şikayetlerimizi bildirmeliyiz.
- Dayanıklı tüketim malları aldığımızda garanti belgesini istemeliyiz.

2. Aşağıdaki ürünlerden hangilerini satın alırken son kullanma, üretim ve içerik bölümlerine bakılmalıdır? İşaretleyiniz.

TEST 5

1. Ezgi ve Bülent hafta sonu anne ve babasıyla alışverişe çıktılar. Ezgi spor ayakkabısı istiyordu. Annesi, "Kış mevsimi yaklaşıyor, karlı ve yağışlı havalarda giyebileceğin botun yok." dedi. Bülent de spor ayakkabısı alınmasını istiyordu. Babası, "Bülent, pantolonun kısa geliyor. Senin pantolona ihtiyacın var." dedi. Annesi, "Alışverişe ayırdığımız para ancak ihtiyaçlarınıza yetiyor. İstedğiniz ayakkabıları aile bütçemiz uygun olduğunda alalım." dedi. Ezgi'ye bot, Bülent'e pantolon almaya ailece karar verdiler.

Bu anlatıma bakılarak,

- I. Anne ve baba, çocuklarının ihtiyaçlarını göz ardı etmişlerdir.
- II. Aile bütçelerini dengeli harcamaya çalışmışlardır.
- III. Anne ve baba, çocuklarının öncelikle ihtiyaçlarını karşılamak istemişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

2.

Geçen yaz, ailemle birlikte Antalya'daki bir otele gittik. Yaşadığımız şehir olan Bursa'dan yola otomobilimizle akşamüstü çıktık. Birkaç saat gittikten sonra otomobilimiz arızalandı. Yakınlarda ne bir oto tamircisi, ne bir otel, ne de bir dinlenme tesisi vardı. Mecburen geceyi otomobilimizin içinde geçirmeye karar verdik. Babam bu sırada otomobilimizin bagajından gece boyu bize lazım olacak zorunlu ihtiyaçlarımızı çıkardı.

Buna göre Adnan'ın babasının otomobilin bagajından getirdiği,

- 1. SU ŞİŞESİ 2. BATTANIYE 3. SANDVIÇ 4. FOTOĞRAF MAKİNESİ**
malzemelerinden hangisi onların zorunlu ihtiyaçları arasında gösterilemez?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

ÇOCUK HAKLARI

20 Kasım 1989 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni kabul etmiştir. Bu sözleşme ülkemizde 14 Ekim 1990 yılında imzalanmıştır.

1. Aşağıda Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin bazı maddeleri verilmiştir. Bu maddelerde eksik bırakılan sözcükleri bularak işaretleyiniz.

Her birey yaşına kadar çocuk olarak kabul edilir.	☐ 10	☐ 18	☐ 20
..... hakkı çocuğun en temel hakkıdır.	☐ yaşam	☐ giyim	☐ konuşma
Her çocuğun alma hakkı vardır.	☐ lakap	☐ soyadı	☐ isim
Çocuklar, gibi çalıştırılmaz.	☐ küçükler	☐ yetişkinler	☐ insanlar
Her çocuğun bir çevrede yaşama hakkı vardır.	☐ sağlıklı	☐ yapay	☐ değişik
Engelli çocukların özel olarak ve saygı görme hakkı vardır.	☐ eğitim	☐ giyim	☐ koruma
Her çocuk serbest ifade etme hakkına sahiptir.	☐ görüşlerini	☐ bilgilerini	☐ isteklerini

2. Siz de Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni inceleyerek yukarıda verilmeyen maddeleri bulup yazınız.

.....

.....

.....

TEST 6

1. Aşağıdaki tabloda Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin bazı maddeleri verilmiştir.

- Bu sözleşme uyarınca on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır.
- Taraf devletler, her çocuğun temel yaşama hakkına sahip olduğunu kabul ederler ve çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı gösterirler.
- Taraf devletler, görüşlerini oluşturma yeteneğine sahip çocuğun kendini ilgilendiren her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkını bu görüşlere çocuğun yaşı ve olgunluk derecesine uygun olarak, gereken özen gösterilmek suretiyle tanırlar.
- Hiçbir çocuğun özel yaşantısına, aile, konut ve iletişimine keyfi ya da haksız bir biçimde müdahale yapılamayacağı gibi, onur ve itibarına da haksız olarak saldırılamaz.

Verilen maddelere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Çocuklar bir birey olarak görülmüş ve bu maddelerle çeşitli hakları koruma altına alınmaya çalışılmıştır.
- B) Bireylerin haklarını 18 yaşından sonra korumak daha zordur.
- C) Çocuk hakları bireyden bireye farklılık gösterebilir.
- D) Çocuk Hakları Sözleşmesi'yle çocukların yalnızca düşünce ve ifade özgürlüğü koruma altına alınmıştır.

2. Yaklaşan bayram öncesi ailesi Mert'e yeni bir ayakkabı almaya karar verdi. Bu kararı duyan Mert, anne ve babasına "Giyeceğim ayakkabıları kendim seçmek istiyorum. Ben de sizinle mağazaya geleyim." dedi.

Buna göre Mert'in aşağıdaki haklarından hangisini kullanmak istediği söylenebilir?

- A) Düşüncelerini açıklama
- B) Daha iyi şartlarda barınma
- C) Sağlıklı bir çevrede yaşama
- D) Bir isme ve kimliğe sahip olma

TÜRK CUMHURİYETLERİ

Dünya üzerinde Türklerin egemen olduğu ülkemiz dışında altı devlet daha vardır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Azerbaycan

Özbekistan

Kazakistan

Kırgızistan

Türkmenistan

► Türk cumhuriyetleri ile ilgili aşağıda istenilen bilgileri araştırıp yazınız.

<p>KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ</p> 	Başkenti
	Dili
	Para birimi
	Nüfusu
	Yüzölçümü

<p>AZERBAYCAN</p> 	Başkenti
	Dili
	Para birimi
	Nüfusu
	Yüzölçümü

<p>ÖZBEKİSTAN</p> 	Başkenti
	Dili
	Para birimi
	Nüfusu
	Yüzölçümü

<p>KAZAKİSTAN</p> 	Başkenti
	Dili
	Para birimi
	Nüfusu
	Yüzölçümü

<p>KIRGIZİSTAN</p> 	Başkenti
	Dili
	Para birimi
	Nüfusu
	Yüzölçümü

<p>TÜRKMENİSTAN</p> 	Başkenti
	Dili
	Para birimi
	Nüfusu
	Yüzölçümü

TEST 7

1.

Neşe Öğretmen, sosyal bilgiler dersinde öğrencilerinden “Yurdumuz Türkiye” konulu bir broşür çalışması yapmalarını istemiştir. Bu broşürde, ülkemizi farklı ülkelerde yaşayan insanlara tanıtmak için çeşitli bilgilerin yer alması gerektiğini öğrencilerine ifade etmiştir.

Buna göre öğretmenlerinin isteği doğrultusunda broşür hazırlama çalışmalarına başlayan öğrencilerin, bu broşürde aşağıdaki ifadelerden hangisine yer veremeleri beklenmez?

- A) Çorba özellikle kış aylarında Türk mutfağının vazgeçilmez bir parçasıdır. Mercimek çorbası, ezogelin çorbası, yoğurt çorbası ve tarhana çorbası en çok tercih edilen çorbalardır.
- B) Türkiye’de çeşitli biçimlerde yapılan çok çeşitli halk oyunları türleri vardır ve bunlar her bölgenin kültürel yapısını yansıtır. Erzurum’da "Bar", Doğu ve Güneydoğu’da "Halay", Trakya’da "Hora", Karadeniz’de "Horon", Konya’da ve çevresinde "Kaşık oyunları" bunların en bilinenleridir.
- C) Türklere ait geleneksel kıyafetler, yüzyıllar boyu Anadolu Yarımadası’nda yaşayan halkın, kendi özgün kültürünün ürünü olarak ortaya çıkar. Çapraz olarak kavuşan uzun ve geniş kollu bir kıyafet olan kimono bunların başında gelir.
- D) Türklere yapılan evlenme törenlerinde her bölgenin geleneksel oyunları olan halay, horon, bar ve zeybek adı verilen yerel oyunlar oynanır. Kemeçe, davul, zurna, tulum ve tef gibi çalgılar çalınır. Düğüne katılanlara yemek ikram edilir. Törenler yapılırken kızın yakın komşuları, tanıdıkları, arkadaşları ve akrabaları kendisine ev için gerekli hediyeler sunarlar.